

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **X. T. P.,**
st. přísl. X
zastoupená Mgr. Vratislavem Tauberem,
advokátem se sídlem Lidická 960/81, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,**
se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2025, č. j. CPR-24443-5/ČJ-2025-930310-V242,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se včas podanou žalobou ze dne 24. 9. 2025 domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 6. 2025, č. j. KRPB-250845-48/ČJ-2024-060026-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), kterým bylo žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou cizinci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace v délce 3 roky.

II. Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy.
3. Zásadní otázkou je, zda byly v případě žalobkyně dány podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný ani správní orgán I. stupně nedospěli k jednoznačnému závěru, zda žalobkyně je či není rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Nálezací správní orgán vyšel z toho, že nejsou pochybnosti o pevnosti, trvalosti a intenzitě vztahů žalobkyně s jejím druhem, ale zároveň konstatoval, že mezi nimi není trvalý partnerský vztah. Žalovaný ale toto zjištění vyhodnotil tak, že mezi žalobkyní a jejím druhem jde o trvalé partnerské soužití. Na druhé straně žalovaný konstatoval, že žalobkyně svůj vztah s druhem řádně nedoložila a není tedy rodinným příslušníkem podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. To je však v rozporu se skutkovými závěry. Žalobkyně trvá na tom, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Skutečnost, že má žalobkyně se svým druhem partnerský vztah, byla prokázána již v předchozím řízení o správním vyhoštění a v řízení před Krajským soudem v Brně pod sp. zn. 32 A 50/2020.
4. Napadené rozhodnutí pak závažným způsobem negativně ovlivní život nejen žalobkyně, ale také jejího partnera a nezletilé vnučky, a je podle názoru žalobkyně v rozporu s ustanovením § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Mezi žalobkyní a jejím druhem je silné pouto a závislost, především ze strany druhu, jehož zdravotní stav je vážný.
5. Žalobkyně nesouhlasí ani se závěrem žalovaného, že nepracuje řádně. Žalobkyni náleží postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie a je v pracovněprávních vztazích ve stejném postavení jako občan ČR. Není pravdivé ani tvrzení žalovaného o vzniku možnosti požádat o pobytové oprávnění po skončení řízení o správním vyhoštění v roce 2019. Žádost rodinného příslušníka občana Evropské unie, který je v postavení rodinného příslušníka podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, se zamítne podle § 87e odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců v případě, že pobývá na území neoprávněně, na základě výjezdního příkazu nebo je držitelem krátkodobého víza. Žalobkyně v té době pobývala na území ČR neoprávněně nebo v rámci uděleného výjezdního příkazu, a tedy neměla možnost žádné pobytové oprávnění získat.
6. Dopady napadeného rozhodnutí jsou zcela zásadní a nemohou být ani zmírněny možností realizace návštěv cestou krátkodobých víz. Nadto syn žalobkyně, který jí měl pomoci zvládnout reintegraci do sociálního prostředí v domovském státě, zemřel.

Žalobkyni po něm zůstala pouze vnučka, která pobývá na území ČR a se kterou má žalobkyně pěkný vztah. Napadeným rozhodnutím nebyla zachována proporcionalita mezi důvody rozhodnutí a jeho důsledky.

7. V případě žalobkyně tedy nebylo nutné vydávat rozhodnutí o správním vyhoštění. Toto opatření je v rozporu s § 119a odst. 2 v návaznosti na § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán neodůvodněně nepostupoval podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, což by žalobkyně považovala za opatření přiměřené.
8. S ohledem na výše uvedené proto žalobkyně navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále je žalovaný přesvědčen, že v napadeném rozhodnutí se podrobně a přezkoumatelným způsobem vyjádřil k celé věci, uvedl důvody, pro které bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí. Žalobními námitkami týkajícími se přiznání postavení rodinného příslušníka občana EU se žalovaný zabýval již v napadeném rozhodnutí. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí i dostatečně vypořádal s otázkou dopadu přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobkyně podle § 119a odst. 2 v návaznosti na § 174a zákona o pobytu cizinců. Pokud jde o námitku chybného závěru o možnosti požádat po skončení řízení v roce 2021 o pobytové oprávnění, podle žalovaného žalobkyně danou možnost měla. Ustanovení § 87e odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců, na které žalobkyně odkazuje, bylo do zákona zařazeno novelou zákona č. 274/2021 Sb. s účinností od 1. 8. 2021. Žalobkyně však mohla území opustit a podat žádost o přechodný pobyt, což neučinila a šlo z její strany o zanedbání možnosti legalizace pobytu. Proto také nebylo přistoupeno k namítanému užití ustanovení § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť v řízení nebyla shledána nepřiměřenost napadeného rozhodnutí.
10. Podle žalovaného byly v řízení zjištěny a posouzeny všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobkyně. Za daných okolností nelze upustit od uložení správního vyhoštění a je třeba jej shledat jako přiměřené opatření. Žalovaný je toho názoru, že napadené rozhodnutí je plně v souladu se zákonem, a proto navrhuje zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
12. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
13. K tomu krajský soud na úvod konstatuje, že ve věci není sporné, že žalobkyně pobývala na území ČR bez platného pobytového oprávnění od 21. 6. 2021 (resp. od 23. 4. 2021) do 17. 12. 2024.
14. Žalobkyně v první řadě namítala, že správní orgány jednoznačně nedospěly k závěru, zda žalobkyně je nebo není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Je tedy otázkou, zda byly dány podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění.
15. Krajský soud k tomu uvádí, že stejně jako správní orgány nikterak nezpochybňuje partnerský vztah žalobkyně a jejího druha z hlediska intenzity a pevnosti. Nicméně tato otázka není předmětem posuzovaného správního řízení, resp. její zodpovězení nic nemění na tom, že rozhodnutí o správním vyhoštění mohlo být vydáno.
16. Jak uvedla žalobkyně, je sice nutno při rozhodování o správním vyhoštění rozlišovat mezi cizinci, jimž je přiznáno postavení rodinného příslušníka Evropské unie a těmi, kteří jsou tzv. občany třetí země. Pro účely správního vyhoštění jsou však relevantní pouze rodinní příslušníci občana Evropské unie uvedení v § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců.

17. Je totiž nutné dále vycházet i z § 118 odst. 8 zákona o pobytu cizinců, podle něhož *pro účely této hlavy se za rodinného příslušníka občana Evropské unie nepovažuje osoba uvedená v § 15a odst. 3, která pobývá na území přechodně* [hlavy X zákona o pobytu cizinců, vztahující se ke správnímu vyhoštění; pozn. soudu]. K tomu soud doplňuje, že pokud zákon vylučuje osoby uvedené v § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, které na území pobývají na základě přechodného pobytového statusu, tím spíše bude na základě citovaného ustanovení vyloučena osoba, která na území pobývá na základě pobytového „nestatusu“, tedy nelegálně bez jakéhokoli pobytového oprávnění. I kdyby taková osoba fakticky byla rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, je třeba u ní přistoupit ke správnímu vyhoštění, pokud jsou splněny zákonné podmínky. To je i případ žalobkyně.
18. Není tedy ve věci relevantní, zda správní orgány uznaly či neuznaly, že žalobkyně je rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Nic by to totiž nezměnilo na tom, že rozhodnutí o správním vyhoštění mohlo být v případě žalobkyně vydáno.
19. Proto správní orgány mohly postupovat podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, podle něhož *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 5 let, pobývá-li cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn*.
20. Jak vyplývá z dikce uvedeného ustanovení, policie v případě splnění uvedených podmínek *vydá rozhodnutí o správním vyhoštění*. Policie tedy nemá možnost na základě správního uvážení neuložit správní vyhoštění. Nastane-li některá ze situací předvídaných v § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, je příslušný správní orgán vždy povinen nařídít cizinci, aby opustil území České republiky, a zakázat mu pobyt na českém území i po následnou dobu stanovenou v rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 Azs 38/2015-41). Vzhledem k tomu, že je nepochybné, že žalobkyně na území ČR pobývala neoprávněně, neměly správní orgány jinou možnost než přistoupit k rozhodnutí o správním vyhoštění. Neoprávněný pobyt v délce více než tři let je nutno považovat za natolik intenzivní porušení právní povinnosti, které odůvodňuje vedení řízení o správním vyhoštění a vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Není ani relevantní, zda si žalobkyně mohla či nemohla požádat o úpravu svého pobytového statusu a svůj pobyt v ČR legalizovat. Podstatné je, že věděla o tom, že na území ČR pobývala bez pobytového oprávnění a svoji situaci nijak neřešila, dokud nebyla dne 17. 12. 2024 zkontrolována policejní hlídkou, na základě čehož bylo následně zahájeno správní řízení o správním vyhoštění. Správní orgány proto nepochybily, když přistoupily k rozhodnutí podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců.
21. Předmětem další žalobní námitky je otázka, zda správní orgány dostatečně posoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobkyně.

22. Co se týče posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění, je třeba vycházet z ustanovení § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců.
23. Podle § 119a odst. 2 *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*
24. Podle § 174a odst. 1 *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
25. Správní orgány se dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života z hlediska § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců zabývaly, nicméně nepřiměřenost neshledaly. Žalobkyně již ve správním řízení zdůrazňovala rodinné vazby, které ji pojí k území ČR, a to vazby s druhem a s vnučkou. Správní orgán I. stupně i žalovaný se těmito vazbami řádně zabývali a zdůvodnili, proč rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně není nepřiměřené. Správní orgány nikterak nezpochybnilly vazby žalobkyně s druhem a s vnučkou, nicméně neshledaly žádné výjimečné důvody, pro které by nebylo možno vydat rozhodnutí o správním vyhoštění.
26. Soud se s uvedeným hodnocením ztotožňuje, a to i se zřetelem k dřívější závažné trestné činnosti žalobkyně a délce neoprávněného pobytu. Soud dále konstatuje, že žalobkyně stále má rodinné vazby v zemi původu, žije tam její sestra. Žalobkyně se stále dorozumí svým rodným jazykem, naopak z obsahu správního spisu vyplynulo, že se za dlouhou dobu pobytu v ČR příliš neintegrovala a česky se domluví jen omezeně. Reintegrace žalobkyně v zemi původu tedy je možná. Rovněž se soud ztotožňuje s hodnocením správních orgánů, které konstatovaly, že partner žalobkyně není na žalobkyni závislý, jelikož žalobkyně mu neposkytuje nepřetržitou či nezastupitelnou péči, která by vyžadovala její setrvání na území ČR. Vnučka žalobkyně je v péči své matky, s níž žije v Ostravě, a s žalobkyní se navštěvuje. Jedná se tedy o poměrně běžný vztah mezi vnučkou a babičkou, přičemž vnučka není na žalobkyni a její péči existenčně závislá. Partner ani její vnučka tak na žalobkyni nejsou závislí ekonomicky, pobytovým titulem či sociálně. Případ žalobkyně není mimořádný, žádné zvláštní okolnosti nebyly zjištěny, kromě onkologického onemocnění partnera, který je však schopen se o sebe postarat sám a finančně se zabezpečit, byť s obtížemi.
27. Dotčení soukromého i rodinného života žalobkyně tedy nedosahuje intenzity, která by umožňovala aplikovat § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. V případě žalobkyně ani soud neshledal výjimečné okolnosti, pro něž by zásah do soukromého a rodinného života dosáhl intenzity nepřiměřenosti.
28. Co se týče možného uložení povinnosti opustit území žalobkyni podle § 50a zákona o pobytu cizinců, vyjádřil se k povaze daného institutu Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 9 Azs 54/2020-32 takto: „*Opatření o povinnosti opustit území (§ 50a) bylo do zákona o pobytu cizinců zavedeno zákonem č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České*

republiky, (zákon o azylu), a další související zákony. Podle důvodové zprávy se rozhodnutím dle § 50a uvedeného zákona „deklaruje neoprávněný pobyt cizince na území a ukládá povinnost opustit ve stanovené době území České republiky, aniž by za neoprávněný pobyt byla cizinci stanovena sankce v podobě zákazu vstupu“. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35, rozhodnutí o povinnosti opustit území je „v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu“. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných případech, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území České republiky.“

29. V případě žalobkyně bylo shledáno naplnění podmínek pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, a to z důvodu jejího vědomě neoprávněného pobytu v délce více než tři let, konkrétně od 21. 6. 2021 (resp. od 23. 4. 2021) do 17. 12. 2024. Uložení správního vyhoštění za takto dlouhý neoprávněný pobyt soud neshledává nikterak nepřiměřeným. Nejvyšší správní soud pravidelně judikuje, že správní vyhoštění je důvodně ukládáno i v případech neoprávněného pobytu v řádu dnů (např. rozsudek ze dne 21. 5. 2020, č. j. 1 Azs 164/2020-24). Uložení správního vyhoštění žalobkyně se proto jeví i v tomto směru jako zcela adekvátní. V daném případě správní orgány uzavřely správně, že rozhodnutí o správním vyhoštění nebude mít nepřiměřený dopad do rodinného ani soukromého života žalobkyně, a proto jim nezbylo než vydat rozhodnutí o správním vyhoštění.
30. Co se týče přiměřenosti ve vztahu k délce uloženého správního vyhoštění, je na uvážení správního orgánu, jak dlouhou dobu s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016-41, uvedl, že „otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 - 38). Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 A 139/2002-46).“
31. Správní orgány stanovily dobu, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace v délce 3 let. Maximální dobou podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců je až 5 let. Doba tedy byla uložena v rámci zákonem stanovené sazby. Stanovení doby v délce 3 let soud nemá za nepřiměřené, neboť správní orgány nevybočily z mezí a hledisek stanovených zákonem. Správní orgány zohlednily závažnost protiprávního jednání žalobkyně a její dosud nezahluzenou předchozí trestnou činnost, a dobu zákazu vstupu stanovily s ohledem na vědomost a délku neoprávněného pobytu.

32. Proto soud dospěl k závěru, že správní úvaha zde nevybočila z mezí stanovených zákonem, rozhodnutí na ní založené je odůvodněno a skutečnosti, o které žalovaný své posouzení opírá, mají oporu ve spise a byly řádně zjištěny. Soud tedy neshledal, že by žalovaný při rozhodování o době, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, svévolně překročil svoje diskreční oprávnění.

V. Závěr a náklady řízení

33. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, podle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný své rozhodnutí řádně odůvodnil, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
34. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti
a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V Brně dne 20. listopadu 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce